

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

I

Κ Α Δ Ι Ε

Ἐκεῖνη ὑπῆρξεν ἡ εὐαρεστοτέρη ἐσπέρα τοῦ ταξειδίου μου. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀτμοπλοίου ἤρχισε νὰ πνέῃ λεπτὴ καὶ ἀρωματώδης αὖρα, ἀπὸ τῆς πρῶρας δὲ μέχρι τῆς πρύμνης ἠγέρθη βοή γυναικῶν καὶ παιδιῶν, ὡς συμβαίνει εἰς ὅμιλον φίλων· εἰς τὸν πρῶτον κρότον τοῦ μαστιγίου, τὸν ἀναγγέλλοντα τὴν ἀναχώρησιν εἰς εὐθυμὸν ἐξοχικὴν ἐκδρομὴν.

Ὅλοι οἱ ἐπιβάται συνηθροίσθησαν εἰς τὴν πρύμνην, ὑπὸ τὴν σκιὰν πολυχρώμου σκηνῆς, ὁμοίως πρὸς κινεζικὴν σκιάδα, καὶ ἄλλος μὲν ἐκάθησεν ἐπὶ τῶν καλῶν, ἄλλος δὲ ἐξηπλώθη ἐπὶ τῶν θρανίων καὶ ἄλλος ἐστηρίχθη ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, ἕκαστος ἐστραμμένος πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πύργου τοῦ Χρυσοῦ, ὅπως ἀπολαύσῃ τὸ περίφημον καὶ μαγευτικὸν θέαμα τῆς Σεβίλλης, ἀπεμακρυνομένης καὶ ἐξαφανιζομένης.

Γυνὴ τις εἶχεν ἀκόμη βρεγμένον τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, παιδίον τι ἦτο ἀκόμη ὀλίγον ἐκτεταγμένον ἀπὸ τὸν κρότον τῆς ἀτμομηχανῆς, κύριός τις δὲν εἶχεν ἀκόμη τελειώσει τὴν φιλονεικίαν μὲ τοὺς ἀχθοφόρους, οἵτινες εἶχον κακομεταχειρισθῇ ὀλίγον τὰς ἀποσκευὰς του, ἀλλὰ μετὰ πρῆλυσιν ὀλίγων στιγμῶν πάντες καθυστάχσαν καὶ ἤρχισαν νὰ καθαρίζουν πορτοκαλῖα, νὰ ἀνάπτουν σιγάρα, νὰ πίνουν ἀπὸ κοινῆς φιάλης μεταβιβαζομένης ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, νὰ ἀρχίζουν συνομιλίαν μὲ τοὺς ἀγνώστους, νὰ τραγωδοῦν, νὰ γελοῦν. Εἰς ἓν τέταρτον τῆς ὥρας ἐρίνχμεν ὅλοι φίλοι.

Τὸ πλοῖον διωλίσθηεν ἐλαφρὸν ὡς γόνδολα ἐπὶ τῶν ἡσυχῶν καὶ οὐκυῶν ὑδάτων, καὶ ἡ αὖρα ἔφερε γλυκυτάτην εὐωδίαν πορτοκαλεῶν ἀπὸ τὰ δάση τῶν ὄχθων, γεμάτων ἐπαύλεων.

Ἡ Σεβίλλη εἶχε κρυθῇ ὀπισθεν τῆς ἐκ κήπων ζώνης της καὶ δὲν ἐβλέπομεν πλέον εἰμὴ ἓνα μέγα σωρὸν ἐκ πρασινωτάτων δένδρων καὶ ὑπεράνω τὸν μαῦρον ὄγκον τῆς μητροπόλεως καὶ τὴν Γράδα τὴν ῥοδόχρουν, φέρουσαν τὸ ἄγχαλμά της, πυριφλεγές ὡς γλῶσσαν πυρός.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνόσφω ἀπεμακρυνόμεθα ἡ μητρόπολις ἐφάνετο μεγαλειότερα καὶ μεγαλοπρεπεστέρα ὡς νὰ ἠκολούθει τὸ πλοῖον προχωροῦσα· καὶ ὅτε μὲν ἐφάνετο ὅτι, ἂν καὶ μᾶς παρεκλούθει, ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὴν ὄχθην, ὅτε δὲ ὅτι διέβαινε τὸν ποταμὸν. Τὴν μίαν στιγμὴν ἐφάνετο ὅτι ἐπανῆλθεν αἴφνης εἰς τὴν θέσιν της καὶ τὴν ἄλλην ἀμέσως κατόπιν ἐνεφανίζετο τόσον πλησίον, ὥστε ἐνόμιζες ὅτι τὸ πλοῖον ἐπέστρεφεν ὀπίσω. Ὁ Γουαδάλκιβιρος ἔρπει μὲ μικρὰς καμπύλας, κατὰ δὲ τὴν ἐδῶ κ' ἐκεῖ μεταβάσιν τοῦ πλοίου ἡ Σεβίλλη ἐνεφανίζετο καὶ ἐξηφανίζετο. Ὅτε μὲν προσέκυπτεν ἀπὸ ἓν μέρος ὡς νὰ εἶχε μηχανθῇ ἐκτὸς τῆς ζώνης της, ὅτε δὲ ἀνυψοῦτο αἰφνης ὑπεράνω τῶν θασῶν λευκῇ ὡς ὁροπέδιον πλήρες χιόνων, καὶ ἄλλοτε ἀπεκάλυπτεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πρασίνου, γραμμὰς τινὰς λευκὰς καὶ πάλιν ἐκρύπτετο καὶ ἔκαμνε παντὸς εἶδους νάξια καὶ καμώματα ὡς γυνὴ ἐρωτότροπος. Ἐπειτα ἐξηφανίσθη καὶ δὲν τὴν εἶδομεν πλέον, καὶ δὲν ἔμεινεν εἰμὴ ἡ μητρόπολις. Τότε ὅλοι ἐστράφησαν καὶ παρετήρουν τὰς ὄχθας. Ἐνόμιζες ὅτι ἐπλέομεν ἐντὸς λίμνης κήπου. Ἐδῶ

εἰς λόφος πλήρης κυπαρίσσω, ἐκεῖ εἰς γήλοφος πλήρης ἀνθέων, παρέκει ἐν χωρίον κείμενον κατὰ μήκος τῆς ὄχθης, καὶ ὑπὸ τὰς ἀναδενδράδας τῶν κήπων καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων τῶν ἐπαύλεων, κυρίαι αἱ ὁποῖαι μᾶς παρετήρουν μὲ τὸ τηλεσκόπιον, ἐδῶ δὲ κ' ἐκεῖ οἰκογένοιαι χωρικῶν ἐνδεδυμένοι μὲ ζωηρά χρώματα, καὶ λέμβοι ἰστιοφόροι, καὶ παιδιὰ ὀλόγυμνα, τὰ ὁποῖα ἐρρίπτοντο εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἔκαμνον τοῦμπαις καὶ βουτιχίς κρυγάζοντα καὶ κινούντα τὰς χεῖρας πρὸς τὰς κυρίας τοῦ πλοίου, αἵτινες ἐκάλυπτον τὰ πρόσωπα αὐτῶν διὰ τῶν ριπιδίων.

Εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς περίπου μιλλίου ἀπὸ τῆς Σεβίλλης συνηντήσαμεν τρία ἀτμόπλοια εἰς μικρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν.

Τὸ πρῶτον ἦλθεν ἐπ' αὐτῶν μας αἰφνιδίως εἰς μίαν στροφὴν τοῦ ποταμοῦ, οὕτως ὥστε ἐγὼ ἐντελῶς ἄπειρος τοῦ εἶδους ἐκείνου τοῦ πλοῦ, ἐροθήθην πρὸς στιγμὴν ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον καιρὸς νὰ διαφυγῶμεν τὴν σύγκρουσιν. Τὰ δύο πλοῖα διήλθον τόσον ἐγγὺς ἀλλήλων, ὥστε ἐνόμιζες ὅτι ἐφῆπτοντο, οἱ δὲ ἐπιβάται τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ἀντήλλαξαν χαιρετισμούς καὶ ἐρρίψαν οἱ μὲν πρὸς τοὺς δὲ σιγάρα καὶ πορτοκαλῖα στέλλοντες χαιρετίσματα εἰς Κὰδικα καὶ εἰς Σεβίλλην.

Οἱ συναξειδιώται μου ἦσαν πάντες σχεδὸν Ἀνδαλουσίαι, μετὰ συνομιλίαν δὲ μιᾶς ὥρας τοὺς ἐγνώριζον ἀπὸ τοῦ πρῶτου μέχρι τοῦ τελευταίου, ὡς νὰ ἦσαν φίλοι μου παιδιοῦθεν. Ἐκαστος εἶπεν ἀμέσως εἴτε ἤθελες, εἴτε δὲν ἤθελες νὰ τὸ γνωρίζης, τίς ἦτο, πόσον ἐτῶν ἦτο, τί ἔκαμνε, ποῦ ἐπήγαγε, τινὲς δὲ ἀκόμη πόσας ἐρωμένας ἔσχον καὶ πόσας πεσέτας εἶχον εἰς τὸ βάλαντιον.

Ἐγὼ ἐξεληφθῆν ὡς αἰδός, δὲν εἶνε δὲ τοῦτο παράδοξον δι' ὄντινα γνωρίζει ὅτι ἐν Ἰσπανίᾳ ὁ λαὸς νομίζει ὅτι τὰ τρία τέταρτα τῶν Ἰταλῶν ζῶσιν ἄδοντες, χορεύοντες καὶ ἀπαγγέλλοντες. Κύριός τις βλέπων ὅτι ἐκράτουν βιβλίον τι Ἰταλικὸν μὲ ἠρώτησεν ἀφελέστατα :

— Ποῦ ἀφήσατε τὴν ἐταιρίαν ;

— Ποῖαν ἐταιρίαν ; τῷ ἀπῆντησα.

— Μὰ δὲν ἐτραγωδοῦσατε μὲ τὴν Φρίτσι εἰς τὸ θέατρον τῆς Ζαρζουέλας ;

— Ἐγὼ ; ἀπατάσθε. Δὲν ἐπάτησα ποτὲ εἰς τὸ θέατρον.

— Μπα, τότε λαιπὸν ὁ δευτέρος τενόρος καὶ ὑμεῖς ὁμοῖα ζετέ ὡς δύο σταγόνας ὕδατος.

— Ἀλήθεια ;

— Μὲ συγχωρεῖτε.

— Τίποτε.

— Εἰσθε ὅμως Ἰταλός ;

— Μάλιστα.

— Τραγωδεῖτε ;

— Ὁχι.

— Περιέργον ! Ἐὰν κρῖνη κανεῖς ἀπὸ τὴν κατασκευὴν τοῦ λαιμοῦ σας καὶ ἀπὸ τὸ στῆθός σας, θὰ ἔλεγεν ὅτι ἔχετε ὠρῖαν φωνὴν τενόρου.

Ἐψυχσα τὸ στῆθός μου καὶ τὸν λαιμόν μου καὶ ἀπεκρίθην :

— Ἰσως. Θὰ δοκιμάσω. Παιὸς ζεύρει. Τὰς δύο ἀπαιτουμένας ιδιότητας τὰς ἔχω. Εἶμαι Ἰταλός καὶ ἔχω λαιμόν τενόρου : ἡ φωνὴ πρέπει νὰ ἔλθῃ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ πρώτη ὑψίφωνος τῆς ἐταιρίας, ἀ-

κούσασα τὸν ἀνωτέρω διάλογον, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν καὶ μετ' αὐτὴν ὅλη ἡ ἑταιρία.

— Ὁ κύριος εἶνε Ἰταλός;

— Μάλιστα, εἰς τὰς διαταγὰς σας, κυρία μου.

— Σὰς ἐρωτῶ, διότι ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ κάμετε μίαν χάριν. Τί θὰ εἰποῦν οἱ στίχοι ἐκεῖνοι τοῦ Τροβατοῦρε, οἱ ὅποιοι λέγουσιν:

«Non può nemmeno un Dio
Donna rapinti a me.»¹

— Εἰσθε ὑπερβυμένην, κυρία;

— Ὅλοι ἤρχισαν νὰ γελοῦν.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ ὑψίφωνος, ἀλλὰ διὰ τὴν καμνετε τὴν ἐρώτησιν αὐτήν;

— Διότι... Δὲν εἰμπορεῖ οὔτε ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ ἐμέ, θὰ εἰπῇ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὁ σύζυγός σας, ἐὰν ἔχῃ καλὰ μάτια, πρέπει νὰ λέγῃ διὰ σας καθὲς πρὶν ὅπου σηκώνεται καὶ καθὲς βραδὺ ὅπου πλαγιάζει: *Ni Dios mismo podria arrancármela.*

Οἱ ἄλλοι ἐγέλασαν, ἀλλ' εἰς τὴν ὑψίφωνον ἐφάνη τόσον παράδοξον ὅτι ἦτο ἀνάγκη ὁ σύζυγός της νὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀκόμη, ἐνῷ ἴσως αὕτη ἐγνώριζεν ὅτι δὲν εἶχε λάβει πάντοτε τὴν προστίδα νὰ προσφυλαχθῇ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε μόλις ἤξιωσε τὴν φιλοφροσύνην μου ἐνὸς μειδιήματος, διὰ νὰ δείξῃ ὅτι τὴν ἠνένησε. Καὶ μοῦ ἐξήτησεν ἀμέσως τὴν ἐξήγησιν ἑλλοῦ στίχου, καὶ μετ' αὐτὴν ὁ βαρύτονος, καὶ μετὰ τὸν βαρύτονον ὁ ὀξύφωνος, καὶ μετὰ τὸν ὀξύφωνον ἡ δευτέρη ὑψίφωνος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐπ' ἀρεκτὴν ὥραν δὲν ἔκαμνον ἄλλο ἢ νὰ μεταφράζω κακοὺς στίχους ἰταλικούς, εἰς κάκιστον πεζὸν ἰσπανικόν, πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τῶν καλῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, αἵτινες διὰ πρώτην φοράν ἠδύναντο νὰ εἰπωσιν ὅτι ἠνένησαν ὀλίγον ἐκεῖνα, τὰ ὅποια τοσάκις εἶχον τραγωδῆσαι, προσποιούμενοι ὅτι τὰ ἐννοοῦν πολὺ.

Ὅταν ἔκαστος ἐμαθεν ὅ,τι ἤθελεν, ἡ συνομιλία διεκόπη. Ἐγὼ ἐμείνα ὀλίγον μετὰ τὸν βαρύτονον, ὅστις μοῦ ἐψάλεν ἡμιφώνως ἓν ᾄσμα τῆς Ζαρζουέλας. Ἐπειτα ἐπλησίασα ἓνα ἐκ τοῦ χοροῦ, ὅστις μοῦ εἶπεν ὅτι ὁ τενόρος ἀγαποῦσε τὴν ὑψίφωνον. Ἐπειτα ἔλαβον κατὰ μέρος τὸν ὀξύφωνον ὁ ὅποιος μοῦ ἀπεκάλυψε τοὺς ἐρωτας τῆς συζύγου τοῦ βαρύτονου. Ἐπειτα συνωμίλησα μετὰ τὴν ὑψίφωνον, ἡ ὅποια μοῦ εἶπε τὰ ἐξ ἀμάξης δι' ὅλην τὴν ἑταιρίαν, ἀλλὰ πάντες ἦσαν φίλτατοι, κατὰ δὲ τὴν συνάντησιν των εἰς τὸν περίπατον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος οἱ ἄνδρες ἐδίδον ἐν ἀφθονίᾳ τρυπνήματα, αἱ γυναῖκες ἐστελλον φιλήματα, καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἀντήλλασσον βλέμματα καὶ μειδιήματα ἀποκαλύπτοντα τοὺς κρυφίους σκοπούς των. Καί τις ἐψάλεν ἀπ' ἐδῶ, τίς ἐγύμναζε τὴν ρωνὴν του ἀπ' ἐκεῖ, τίς ἔκαμνε ἓνα τρίλλον, τίς ἐδοκίμαζε νὰ βγάλῃ ἐν δο τοῦ στήθεος, ὅπερ βρογχὸν ἔσθυε πρὶν ἐξελεῖται καὶ ἐν τῷ μεταξύ ὁμιλοῦν πάντες ἑμῶν περὶ χιλίων ἀνεησιῶν.

Ἦρχεν ἐπὶ τέλους ὁ κώλων καὶ πάντες ἐτρέξαμεν εἰς τὴν τραπέζαν μετὰ τὴν ὁρμὴν τῶν ἀξιοματικῶν κεκλημένων εἰς ἐπίσημόν τι γεῦμα ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις μνημεῖου τινός. Εἰς τὸ γεῦμα ἐκεῖνο ἐν τῷ μέσῳ τῶν φωνῶν καὶ τῶν ᾄσμάτων τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, ἔπιον διὰ πρώτην φοράν ἄδολον ἐν ποτήριον ἀπὸ τὸν τρομαρὸν ἐκεῖνον οἶνον τοῦ Ξερέ, ὅστις ἐγκωμιάζεται καθ' ὅλον τὸν κόσμον. Μόλις τὸν ἔπιον μοῦ ἐφάνη ὅτι ἡσθάνθη ἓνα σπινθῆρα νὰ διατρέξῃ ὅλας μου τὰς φλέβας καὶ ἡ κεφαλὴ μου ἐρλογίσθη ὥς νὰ ἦτο πλήρης θεοῦ. Ἐπιον πάντες ἐξ αὐτοῦ καὶ πάντες κατελήθησαν ὑπὸ ἀκρατήτου εὐθυμίας καὶ ἀκατασχέτου γλυχαρίας. Ἡ ὑψίφωνος ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ ἰταλιστί, ὁ ὀξύφωνος γαλλιστί, ὁ βαρύτονος πορτογαλλιστί, οἱ λοιποὶ εἰς χυδαίαν διαλεκτὴν, ἐγὼ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας καὶ δὲς τοὺς προσώπους καὶ τραγουδάκια καὶ ἐβίβα καὶ ματιὰς καὶ σφυζήματα τῶν χειρῶν ἐπάνω εἰς τὴν τραπέζαν καὶ πατήματα τῶν ποδῶν ὑποκάτω καὶ ἐκδηλώσεις συμ-

1. Δὲν εἰμπορεῖ οὔτε ὁ Θεός, ὃ γυνή, νὰ σὲ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ ἐμέ.

παθείας διασταυρούμεναι καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ὥς ὕβρεις καὶ λαιδωρίαι ἐν τινι Βουλῇ ὅταν ἡ δεξιὰ καὶ ἡ ἀριστερὰ διαπληκτίζωνται.

Λήξαντος τοῦ γεύματος ἀνῆλθον πάντες ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, κόκκινοι, φουσκωμένοι, φουσῶντες, περιτυλιγμένοι ἀπὸ νέφος καπνοῦ σιγαρέτων, καὶ ἐκεῖ, ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης, ἥτις ἐπηργύρου τὸν μέγαν ποταμὸν καὶ ἐπλήρου διαυγεστάτου φωτός τὰ δάση καὶ τοὺς λόφους ἐπανάρχισαν θορυβοδέστεροι αἱ συνομιλίας, καὶ μετὰ τὰς συνομιλίας τὰ ᾄσματα, ὅχι πλέον ἀπὸ τὰ κωμειδύλλια τῆς Ζαρζουέλας, ἀλλ' ἀπὸ σοβαρὰ μελοδράματα, θυοδαίαι, τριφύλλαι, χορικά ᾄσματα συνοδευόμενα με χειρονομίας καὶ σκηνικούς βηματισμούς, διακοπτόμενα ὑπὸ ἀπαγγελίας στίχων, ὑπὸ διηγήσεων, ὑπ' ἀνεκδότων, ὑπὸ θορυβῶδων γελωτῶν, ὑπὸ παταγωδῶν χειροκροτημάτων, μέχρις οὗ ἐξηντημένοι καὶ ἀποκαρμωμένοι ἐσίγησαν πάντες καὶ ἄλλος μὲν ἀπεκοιμήθη μετὰ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ ἄνω ἐστραμμένον, ἄλλος δ' ἐπῆγε νὰ κατακλιθῇ κάτω. Ἡ ὑψίφωνος ἐκάθησεν εἰς τινὰ γωνίαν καὶ παρετήρει τὴν σελήνην. Ὁ ὀξύφωνος ἐροχάλιζεν. Ἐγὼ ἐπωφελήθην τῆς περιστάσεως καὶ παρεκάλεσα τὴν ὑψίφωνον νὰ μοῦ τραγουδήσῃ γαμηλοφώνως ᾄσματιόν τι τῆς Ζαρζουέλας: «*El sargento Federico*» («Ὁ δεκανεὺς Φρειδερίκος»). Ἡ φιλόφρων Ἀνδάλουσία ἐδέχθη εὐχαρίστως: ἔψαλεν, ἀλλ' αἶφνης ἐσιώπησε καὶ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν. Τὴν παρετήρησα. Ἐκλαίει. Τὴν ἠρώτησα τί εἶχε. Μοῦ ἀπήντησε μελαγχολικῶς:

— Σκέπτομαι ἓνα ἐπίσκοπον.

Ἐπειτα ἐξερράχη εἰς γέλωτα καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ ᾄῃ. Ἡ φωνὴ της ἦτο λεπτὴ καὶ ἀρμονικὴ, τὸ δὲ ᾄσμα της περιπαθὲς καὶ μελαγχολικόν.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατὰστερος καὶ τὸ πλοῖον ἔτρεχε τόσον ἡσυχῶς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε μόλις ἐφαίνετο ὅτι ἐκινεῖτο, ἐγὼ δὲ ἐσκεπτόμην τοὺς κήπους τῆς Σεβίλλης, τὴν ὀλίγον ἀπέχουσαν Ἀφρικὴν, ἐν προσφιλέσ πρόσωπον τὸ ὅποιον με ἀνέμενεν ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ με κατελάμβανε κλαυσιγέλως, ὅταν δὲ ἡ γυνὴ ἔπαυε τὸ ᾄσμα της τῇ ἔλεγον: — Τραγωδῆσατε ἀκόμη. — καὶ

«Lingua mortal non dice
Quel ch' io sentiva in seno...»¹

[Ἐπειτα συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΤΑΛΑΙΠΩΡΗΜΕΝΑΙ ΚΑΡΔΙΑΙ

¹ Ἡτο ψυχρὰ πρωΐα τοῦ Νοεμβρίου.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο φαίος, νιφάδες χιόνος περιίπταντο ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, τὰ μαρμαρμένα φθινοπωρινὰ φύλλα ἐπιπτον σωρηδὸν ἐκ τῶν ὑψηλῶν συκομωρεῶν, ἐνῶ ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρὸς. Κατὰ τὰς θυελλώδεις αὐτὰς ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι εἶνε σπανιώταται ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, αἱ οἰκίαι εἶνε κλεισταί, αἱ οἰκογένειαι συναθροίζονται περίξ μεγάλης πυρᾶς, ἥτις ζωηρῶς σπινθηροβολεῖ ἐν τῇ ἐστίᾳ καὶ ἐκαστος αἰσθάνεται συγκινήσεις ἀναλογιζόμενος τὴν ὑπαρξίν δυστυχῶν καὶ ἀστέγων ἐπαίτων περιπλανωμένων ἀνὰ τὴν ἐξοχὴν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ ἐξοχὴ ἦτο ἔρημος. Μόνον νεανίας εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένος περιεφέρετο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ὡδ. Τὸ βάδισμα τοῦ ἦτο ἀβέβαιον καὶ ταχύ· ἐκάστοτε ἐσταμάτα ρίπτων εἰς τὰ φαιὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ βλέμμα ἀπελπισίας, βλέμμα ἀνθρώπου ἐπιθυμοῦντος νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν ζωὴν του. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνέπεμπε τοὺς βαθεῖς στεναγμούς του, αἵτινες ἐδήλουν

1. «Γνώσα ἀνθρωπίνην δὲν λέγει, ὅτι ἡσθάνομαι εἰς τὸ στήθος...»